

RP 146/2013 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ersättning av statsmedel för sjömäns resekostnader och till vissa andra lagar som har samband med den

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att det stiftas en ny lag om ersättning av statsmedel för sjömäns resekostnader. Den nya lagen ska ersätta bestämmelserna om ersättning för resekostnader i lagen om sjöarbetsavtal, sjöarbetstidslagen och semesterlagen för sjömän.

Lagen ska innehålla närmare bestämmelser än för närvarande om ansökan om ersättning och om innehållet i ansökan. Nytt i lagen ska vara bestämmelser om återkrav av ersättning som utbetalats till för stort belopp eller på

felaktiga grunder. Grunderna för hur resekostnader ersätts har förenhetligats i den nya lagen. Enligt förslaget ska de ärenden som gäller fattande av ersättningsbeslut överföras från arbets- och näringsministeriet till Närings-, trafik- och miljöcentralen i Sydöstra Finland.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2014 och avses att bli behandlad i samband med den. Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2014.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÄN MOTIVERING	3
1 INLEDNING	3
2 NULÄGE	3
2.1 Lagstiftning och praxis	3
Allmänt	3
Resekostnader som ersätts med stöd av lagen om sjöarbetsavtal	3
Resekostnader som ersätts med stöd av semesterlagen för sjömän	3
Resekostnader som ersätts med stöd av sjöarbetstidslagen	4
Kostnader som ersätts, ersättningsbelopp och ansökningsförfarande	5
2.2 EU:s regler om statligt stöd	5
Inledning	5
Riktlinjerna för sjöfart	5
Statligt stöd av mindre betydelse	6
2.3 Bedömning av nuläget	6
3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	7
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	7
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	8
6 SAMBAND MED ANDRA PROPOSITIONER	8
DETALJMOTIVERING	8
1 LAGFÖRSLAG	8
1.1 Lagen om ersättning av statsmedel för sjömäns resekostnader	8
1.2 Lagen om sjöarbetsavtal	12
1.3 Sjöarbetstidslagen	12
1.4 Semesterlagen för sjömän	12
2 NÄRMARE BESTÄMMELSER OCH FÖRESKRIFTER	12
3 IKRAFTTRÄDANDE	12
4 FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN SAMT LAGSTIFTNINGSORDNING	12
LAGFÖRSLAG	14
1. Lag om ersättning av statsmedel för sjömäns resekostnader	14
2. Lag om upphävande av 3 kap. 4 § i lagen om sjöarbetsavtal	16
3. Lag om upphävande av 19 b § i sjöarbetstidslagen	16
4. Lag om ändring av semesterlagen för sjömän	17
BILAGA	18
PARALLELLTEXT	18
4. Lag om ändring av semesterlagen för sjömän	18

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

Karakteristiskt för sjöfarten som näring är att verksamheten lätt kan överföras till en annan stat genom byte av fartygsregister. Besluten om registrering fattas ofta med hänsyn till under vilken stats flagg det är förmånligast att bedriva verksamheten. Utvecklingen har lett till att sjöfartsstaterna ekonomiskt stöder verksamhetsförutsättningarna för sitt nationella tonnage. Bakom statsunderstöden till sjöfarten ligger konkurrensen med fartyg som har registrerats i andra stater. Europeiska kommissionen har fastställt riktlinjer för de statliga stöden till sjöfarten. Avsikten med riktlinjerna är att möjliggöra användningen av stöd som avviker från de normala reglerna om statligt stöd. Finska staten stöder sjöfarten via flera olika stödsystem.

Bemanningskostnadsstödet ersätter rederierna för arbetsgivarens andelar av förskotts-innehållningen och socialskyddsavgiften och försäkringspremien för sjöarbetsinkomst fullt ut. Stödet innebär att rederiernas bemanningskostnader på bruttonivå sjunker till samma nivå som besättningens nettolöner.

En annan viktig stödform som tillämpas är tonnageskatten. Genom den kan ett bolag som uppfyller kraven i tonnageskattelagen (476/2002) för transport av last och passagerare och därtill nära anknuten verksamhet välja tonnagebeskattning i stället för inkomstbeskattning. Vid tonnagebeskattning betalar rederierna i stället för skatt på vinster skatt enligt fartygens antal och storlek.

Utöver ovannämnda stödsystem stöds sjöfarten genom olika skattelättnader samt genom ersättningar till rederierna för kostnader som orsakats av besättningens resor.

2 Nuläge

2.1 Lagstiftning och praxis

Allmänt

Staten stöder den finländska sjöfarten genom att i olika situationer ersätta kostnader som uppkommer när en arbetstagare reser

från fartyget till sitt hem och när en ersättande arbetstagare sänds till fartyget. Resekostnaderna ersätts enligt 3 kap. 4 § i lagen om sjöarbetsavtal (756/2011), 17 § i semesterlagen för sjömän (433/1984) och 19 b § i sjöarbetstidslagen (296/1976).

Resekostnader som ersätts med stöd av lagen om sjöarbetsavtal

Enligt 3 kap. 4 § i lagen om sjöarbetsavtal har arbetsgivaren rätt att få ersättning av statens medel för arbetstagarens resekostnader när det är fråga om hemresa som görs då moderskaps-, särskild moderskaps-, faderskaps-, föräldra- eller vårdledighet börjar. Resekostnader som uppkommit när anställningsförhållandet upphör ersätts av statens medel när arbetstagarens anställningsförhållande upphör utomlands efter att ha gällt utan avbrott i minst sex månader eller när arbetsavtalet har upphävts under prøvotiden eller arbetstagaren har upphävt arbetsavtalet på grund av en farlig smittsam sjukdom i destinationshamnen eller på grund av krigshot eller ett krigsliknande hot mot fartyget.

Arbetsgivarens rätt att få ersättning av statens medel är inte geografiskt begränsad. Arbetstagarnas kostnader för hemresa ersätts oberoende av var i världen de bor. En resa från fartyget till arbetstagarens hem berättigar till ersättning.

Arbetsgivaren har dessutom rätt att få ersättning av statens medel för en ersättande arbetstagares resekostnader. Då ersätts endast kostnader för resor som en arbetstagare har företagit från Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet till fartyget. Resa från arbetstagarens hem (från EU-/EES-området) till fartyget berättigar till ersättning.

Resekostnader som ersätts med stöd av semesterlagen för sjömän

Om fria resor i samband med semestrar föreskrivs i 16 § och om ersättning för resekostnader som betalas av statens medel föreskrivs i 17 § i semesterlagen för sjömän. Av

statens medel ersätts resor när semestern börjar och när den slutar.

Av statens medel ersätts endast resor som arbetstagaren har rätt till med stöd av bestämmelserna i semesterlagen för sjömän. Staten betalar alltså inte resekostnaderna när arbetstagaren av egen vilja eller enligt ett arbets- eller kollektivavtal bekostar arbetstagarens resor utöver det som semesterlagen för sjömän förpliktar till.

Enligt 7 § i semesterlagen för sjömän börjar en finsk arbetstages eller en i Finland bosatt arbetstages semester när arbetstagaren anländer till en finsk hamn. Semestern kan börja i en utländsk hamn endast med arbetstagarens samtycke. För annan än finsk arbetstages eller arbetstages som är bosatt i Finland börjar semestern däremot i arbetstages hamn i hemlandet eller i den hamn där arbetsavtalet ingåtts. Av statens medel ersätts endast resa från fartyget till en sådan hamn där semestern enligt bestämmelserna i semesterlagen för sjömän ska ges samt resa från hamnen till fartyget när semestern har avslutats.

När det gäller en finsk arbetstages eller en i Finland bosatt arbetstages ska resekostnaderna i praktiken ersättas endast när fartyget då semestern börjar är i utländsk hamn och det inte har avtalats med arbetstagaren om att semestern ska ges i den utländska hamnen. Om arbetsgivaren betalar arbetstages resa fram till hemmet, ersätts av statens medel också denna del av resan, om fartyget när semestern inleddes befann sig i en utländsk hamn.

Enligt semesterlagen för sjömän har en arbetstages rätt till fri hemresa endast en gång under kvalifikationsperioden (sex månader). Arbetstagaren har likväl inte rätt till fri hemresa för en sådan kvalifikationsperiod under vilken arbetstagaren har fått fri hemresa i samband med moderskaps-, särskild moderskaps-, faderskaps- eller föräldraledighet eller vårdledighet som har kombinerats med semester.

Resekostnader som ersätts med stöd av sjöarbetstidslagen

I 19 b § i sjöarbetstidslagen föreskrivs det om arbetsgivarens rätt att få ersättning av sta-

tens medel för resekostnader vid avlösning av besättning.

För att få ersättning förutsätts det att det är fråga om ett fartyg som huvudsakligen går i utrikes sjöfart och som avses i lagen om förbättrande av konkurrenskraften för fartyg som används för sjötransport (1277/2007). Ett fartyg anses huvudsakligen gå i utrikes sjöfart om det under ett kalenderår över hälften av sin verksamhetstid går i sjöfart mellan Finland och utländska hamnar eller utanför finskt territorialvatten. Den tid då fartyget inte har varit verksamt, till exempel på grund av dockning, räknas inte in i fartygets verksamhetstid. I regel ersätts inte kostnaderna för avlösning av besättning på ett fartyg som går i sjöfart på finskt territorialvatten, inte ens när fartyget tillfälligt går i utländsk sjöfart.

En förutsättning för uppkomsten av ersättningsrätt är dessutom att fartyget har skrivits in i handelsfartygsförteckningen enligt 4 § i lagen om förbättrande av konkurrenskraften för fartyg som används för sjötransport.

Endast resekostnader vid avlösning av besättning utanför Finland ersätts. Ersättningsrätten omfattar resor från fartyget till Finland och från Finland till fartyget samt resor från fartyget till en annan medlemsstat i Europeiska unionen eller till en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och resor från dessa stater till fartyget. Det har ingen betydelse i vilken utländsk hamn fartyget befinner sig vid avlösningen av besättningen. Fartyget kan också befinna sig utanför EU eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Ersättningsrätten omfattar resa från fartyget till arbetstages hem och resa från arbetstages hem till fartyget.

Resekostnader som uppkommer i samband med avlösning av besättning ersätts inte, om fartyget går i reguljär linjetrafik på Finland. Detta beror på att det på dessa fartyg är möjligt att utföra avlösning av besättning i Finland precis som på de fartyg som går i inhemsk sjöfart. Reguljär linjetrafik mellan utländska länder omfattas av ersättningsrätten.

Arbetsgivaren har med stöd av 19 b § i sjöarbetstidslagen inte rätt till ersättning av statens medel för resor som avses i 3 kap. 4 § (moderskaps-, särskild moderskaps-, fa-

derskaps-, föräldra- eller vårdledighet) i lagen om sjöarbetsavtal eller i 16 § i semesterlagen för sjömän (resor för semester).

Kostnader som ersätts, ersättningsbelopp och ansökningsförfarande

Kostnader som ersätts av statsmedel är egentliga resekostnader och kostnader för uppehälle under resan. Till resekostnaderna hör flyg-, tåg och bussbiljetter, kostnader för användning av taxi eller hyrbil samt ersättning för användning av egen bil. Ersättning för användning av egen bil, taxi eller hyrbil är en godtagbar kostnad, om arbetsgivaren har godkänt användningen av dem. Kostnaderna för reseagent, resebyrå eller motsvarande, som sörjer för de praktiska researrangemangen, är kostnader som ersätts.

För ersättning godtagbara underhållskostnader under restiden är kostnader för övernattnings (hotell) samt normala måltider, om resans längd förutsätter det. Alkoholdrycker ersätts inte.

Mervärdesskatt är inte en kostnad som ersätts när sökanden inte själv ska betala mervärdesskatten. Kostnaderna ersätts utan mervärdesskatt när sökanden har dragit av eller har möjlighet att dra av mervärdesskatten i sina egna momsredovisningar. Sökanden ska dra av mervärdesskatten från de kostnader som utgör grunden för ersättningen, dvs. kostnaderna ska uppges utan mervärdesskatt i ansökan.

Till ansökan ska fogas kopior av betalningsverifikationer eller annan utredning, där det framgår att sökanden har betalat de kostnader som utgör grunden för ansökan om ersättning. En sådan annan utredning kan vara till exempel ett utdrag ur sökandens bokföring eller revisorns skriftliga bekräftelse att betalningarna har verkställts. Av verifikationerna ska framgå alla omständigheter som påverkar betalningen.

Av betalningsverifikationen ska framgå att betalningen faktiskt har verkställts. Som betalningsverifikation räcker till exempel inte en bogningsbekräftelse eller arbetstagarens reseräkning eller någon annan räkning, där det inte framgår att sökanden har betalat kostnaden.

Till ansökan som gäller kostnader vid avlösning av besättning ska bifogas ett intyg över att fartyget har skrivits in i handelsfartygsförteckningen och att det fortfarande finns i handelsfartygsförteckningen. Intyget lämnas per ansökningsår och det får inte vara äldre än tre månader.

Staten ersätter arbetsgivaren hälften av de godtagbara resekostnaderna.

Ersättning för resekostnaderna söks skriftligen hos arbets- och näringsministeriet. Ersättningen ska sökas inom ett år från utgången av det kalenderår under vilket den resa som ersätts har gjorts.

Över arbets- och näringsministeriets beslut om ersättning för resekostnader får anföras besvär hos högsta förvaltningsdomstolen.

2.2 EU:s regler om statligt stöd

Inledning

Vid ersättning för resekostnader är det fråga om sådant statligt stöd till rederier som på EU-nivå regleras i riktlinjerna för sjöfart (meddelande C(2004) 43 från kommissionen – Gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till sjötransport (2004/C 13/03).

De nuvarande riktlinjerna är från 2004 och de håller som bäst på att omarbetas. Något officiellt förslag till nya riktlinjer har tillsvidare inte kommit från kommissionen, men enligt tillgängliga uppgifter är inga stora förändringar i de nuvarande riktlinjerna att vänta.

Förutom enligt riktlinjerna för sjötransport är det möjligt att stödja den finska sjöfarten inom de gränser som anges i kommissionens förordning (EG 1998/2006) om stöd av mindre betydelse.

Riktlinjerna för sjöfart

Centrala mål för riktlinjerna 2004 är bland annat att främja registrering och återregistrering av fartyg i gemenskapen, bidra till en konsolidering av sjöfartsklustren i medlemsstaterna och upprätthålla en flotta som är konkurrenskraftig på världsmarknaderna, upprätthålla och förbättra sakkunskap i fråga om sjöfart samt skydda och främja sysselsättningen för europeiskt sjöfolk.

Riktlinjerna avser sjötransport enligt definitionen i förordning (EEG) nr 4055/86 och förordning (EEG) nr 3577/92), dvs. ”transport av passagerare eller gods till sjöss”. I vissa delar gäller de också bogsering och muddring.

Vid ersättning av besättningens resekostnader av statens medel är det fråga om stöd enligt punkt 4 i riktlinjerna.

I riktlinjerna konstateras det att stöd för avlösning av besättning brukar minska kostnaderna för anställning av sjöfolk från gemenskapen, i synnerhet av sjöfolk som arbetar ombord på fartyg i långfartstrafik. Stöd upp till ett visst tak (se kapitel 11) kan därför beviljas som betalning eller ersättning för hemfärdskostnader för sjöfolk från gemenskapen som arbetar ombord på medlemsstatsregistrerade fartyg. Enligt den definition av sjöfolk från gemenskapen som ingår i riktlinjerna avses med sjöfolk från gemenskapen medborgare i gemenskapen/EES-medborgare, när det gäller sjöfolk som arbetar ombord på fartyg som bedriver regelbunden persontransport mellan hamnar i gemenskapen och allt sjöfolk som är skattepliktigt och/eller skyldigt att betala socialförsäkringsavgifter i en medlemsstat, i alla andra fall.

I riktlinjerna för sjöfart har för statligt stöd fastställts ett tak, som inte de stöd som staten beviljar för sjöfart inte får överskrida. Taket för det stöd som beviljas är beroende av skatter och socialförsäkringsavgifter som inbetalas för sjöfartsverksamhet och sjöfolk, eftersom det statliga stödet inte får överskrida totalbeloppet av dem.

Statligt stöd av mindre betydelse

Kommissionens antog den 15 december 2006 en förordning om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i det dåtida fördraget på stöd av mindre betydelse. Motsvarande artiklar är numera artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktions-sätt. Inom ramen för denna så kallade de minimis-förordning är det möjligt att betala ett företag högst 200 000 euro i stöd under det berörda beskattningsåret och under de två föregående beskattningsåren. I beloppet ska beaktas den finansiering som alla olika myndigheter tillsammans har betalat i de mini-

mis-stöd under perioden i fråga. Stödet kan i princip vara avsett för vilka kostnader som helst i företaget, förutsatt att det sammanlagda de minimis-stödet som företaget har fått från olika källor under tre beskattningsår inte överstiger taket på 200 000 euro.

Med avvikelse från alla andra stödformer behövs de minimis-stödet inte på något sätt anmälas eller rapporteras till kommissionen. Uppgifterna om beviljandet av stödet ska dock bevaras i tio år, så att det vid behov är möjligt att verifiera att bestämmelserna i de minimis-förordningen har följts.

Förordningen tillämpas på stöd som beviljas företag inom alla sektorer förutom inom primärproduktion inom jordbruket, fiske och vattenbruk samt inom kelsektorn. De minimis-regeln berättigar inte heller till att betala exportstöd eller stöd till företag i svårigheter.

2.3 Bedömning av nuläget

Enligt de allmänna principerna i riktlinjerna för sjöfart kan statligt stöd beviljas till sjötransport. Med sjötransport avses i detta sammanhang transport av passagerare eller gods till sjöss.

Kommissionen har vid godkännandet av utvidgning till muddrings- och kabelläggningsverksamhet av den ordning enligt vilken sjötransportföretag beviljas undantag från att betala inkomstskatt och sociala avgifter för sjöfolk i Danmark (2009/380/EG) ansett att stöd till kabelläggning och muddring kan anses vara tillåtet enligt riktlinjerna, med beaktande av att verksamheten i likhet med sjötransport kräver kvalificerat sjöfolk och arbetstagarna omfattas av samma arbetsrätt och sociala skydd som övrigt sjöfolk. Dessutom ska de fartyg som används i verksamheten uppfylla samma säkerhetskrav som de fartyg som används för sjötransport. Verksamheten är också såtillvida global och internationellt konkurrensutsatt att det i syfte att bevara arbetstillfällena och uppfylla de mål som anges i riktlinjerna är möjligt att använda statligt stöd för sådan offshore-verksamhet, även om verksamheten inte är sådan sjötransport som definieras i riktlinjerna.

Med stöd av bestämmelserna i semesterlagen för sjömän ersätts i praktiken endast se-

mesterresor för de besättningar som arbetar på det statsägda aktiebolaget Arctia Shipping Ab:s eller dess dotterbolags kombiisbrytare. Kombiisbrytarna används inte för transport av personer eller gods, när de utför isbrytningsuppgifter. Under den tiden kan deras verksamhet inte anses utgöra sjötransport på det sätt som förutsätts i riktlinjerna för sjötransport, trots att isbrytarnas verksamhet i vinterförhållanden är en nödvändig förutsättning för sjötransport. De ersatta resorna har emellertid hänfört sig till sommartid, då kombiisbrytarna utför off-shore-uppgifter och alltså andra uppgifter än isbrytningsuppgifter utanför finskt territorialvatten. Med beaktande av de grunder som kommissionen framför i sitt beslut 2009/380/EG, är det möjligt att fortsätta med ett sådant stödssystem som det nuvarande.

I punkt 4 i riktlinjerna för sjöfart begränsas ersättningen för resekostnader till endast resor som företas av sjöfolk från gemenskapen. Med beaktande av definitionen av sjöfolk från gemenskapen i punkt 3.2 i riktlinjerna, kan statsmedel i fråga om regelbunden persontransport användas endast för ersättning av sådana resekostnader som uppkommit vid resor som företagits av sjöfolk som är EU- eller EES-medborgare. I fråga om annan sjötransport kan statligt stöd dessutom användas för att ersätta resekostnader för sjöfolk som betalar skatt eller socialskyddsavgifter i någon medlemsstat.

En utländsk sjöman ombord på ett finskt fartyg betalar källskatt på sin lön i Finland. Med vissa stater har man dock kommit överens om att undanröja dubbelbeskattningen. Till följd av avtalsbestämmelserna kan en utländsk arbetstagare ombord på ett finskt fartyg vara befriad från källskatt.

På finska fartyg arbetar för närvarande utöver sjömän som bor i EU- eller EES-stater dessutom i huvudsak filippinska, och i någon mån ryska sjömän. Finland har ett gällande avtal med Ryssland om undanröjande av dubbelbeskattning. Enligt avtalsvillkoren behöver en sjöman som bor i Ryssland inte betala källskatt i Finland. Med Filippinerna har motsvarande avtal inte ingåtts.

Med stöd av bestämmelserna i lagen om sjöarbetsavtal ersätts i vissa situationer också hemresor för sjömän som bor i tredjeländer. I

samband med den senaste notifieringen motiverades användningen av statsmedel för att ersätta hemresekostnader även för sjömän som bor i tredjeländer just med källskattsystemet. Kommissionen konstaterade i samband med godkännandet av Finlands stödssystem att det är möjligt att ersätta resekostnaderna för arbetstagare från tredjeländer på den grunden att arbetstagarna betalar källskatt i Finland och när det gäller icke-skattskyldiga arbetstagare i form av stöd av mindre betydelse.

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

I propositionen föreslås precisering av de bestämmelser enligt vilka arbetsgivaren ersätts för kostnaderna för arbetstagarnas resor från fartyget hem och hemifrån till fartyget. De bestämmelser som för närvarande finns i olika lagar ska sammanföras i en och samma lag. Dessutom föreslås noggrannare bestämmelser om behandlingen av ersättningsansökningar, myndighetens granskningsrätt och återkrav av ogrundat betalt statligt stöd. Genom att förenkla ansökningsförfarandet försöker man snabba upp behandlingen av stödansökningar och därigenom förbättra verksamhetsförutsättningarna för finsk sjöfart.

4 Propositionens konsekvenser

De föreslagna ändringarna bedöms inte ha några kostnadshöjande konsekvenser. Propositionen innehåller inga nya stödssystem, utan det är fråga om att sammanföra de gällande stödssystemen i en och samma lag.

Genom att precisera grunderna för betalning av statligt stöd och i synnerhet genom att förenkla ansökningsförfarandena är det möjligt att snabba upp behandlingen av stödansökningarna och utbetalningen av stöden. En förenkling av ansökningsförfarandet minskar också det arbete som ansökningarna orsakar rederierna och minskar därigenom arbetsgivarnas administrativa börda.

Hittills har stödansökningarna behandlats och avgjorts vid arbets- och näringsministeriet. Att fatta sådana enskilda förvaltningsbeslut kan inte anses höra till ministeriets kärnuppgifter och det är därför motiverat att över-

föra dem till närings-, trafik- och miljöcentralen. Antalet ärenden som ska behandlas är så litet att det är ändamålsenligt att koncentrera behandlingen av dem till Närings-, trafik- och miljöcentralen i Sydöstra Finland. För detta ändamål överför arbets- och näringsministeriet behövliga resurser till närings-, trafik- och miljöcentralen.

5 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts i delegationen för sjömansärenden som finns i samband med arbets- och näringsministeriet. I delegationen företräds utöver arbets- och näringsministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, Kommunikationsministeriet samt arbetsmark-

nadsorganisationerna inom sjöfarten. Delegationen har enhällig förordat propositionen.

Om propositionen har begärts utlåtanden från de ministerier och arbetsmarknadsorganisationer som deltagit i bredningen och från finansministeriet, justitieministeriet och från sex rederier. De kompletterings- och ändringsförslag som föreslogs i utlåtandena har i huvudsak genomförts.

6 Samband med andra propositioner

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2014 och avses att bli behandlad i samband med den.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1.1 Lagen om ersättning av statsmedel för sjömäns resekostnader

1 §. *Resor som ersätts vid sjötransport.* I paragrafen ska föreskrivas om grunderna för de resor som ersätts av statsmedel. I 1 mom. ska ingå en hänvisning till 1 kap. 1 § 1 mom. i lagen om sjöarbetsavtal, varav följer att ersättning ska betalas endast för kostnader för resor som företas av arbetstagare i arbetsavtalsförhållande. Rätten till ersättning ska således inte omfatta t.ex. resor som företas av personer i arbetspraktik, när praktiken inte utförs i ett arbetsavtalsförhållande. Ett villkor för att få ersättning ska liksom nu vara att arbetet har utförts ombord på ett finskt fartyg. Arbetsgivaren ska däremot inte behöva vara ett finskt rederi, utan det räcker att företaget seglar under finsk flagg.

I 1 mom. ska också ingå en geografisk begränsning av de resor som ersätts. Ersättning av statsmedel ska betalas för arbetstagares resekostnader mellan fartyget och arbetstagarens hem i en medlemsstat i Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Begränsningen innebär att ersättningar ska betalas endast till sjömän inom EU- och EES-området på det sätt som avses i

riktlinjerna för sjöfart. Däremot ska hemresor som företas av sjömän från tredjeländer enligt detta moment inte ersättas, fastän de på grundval av källskattskyldigheten i de flesta fall kan betraktas som sådant sjöfolk som avses i riktlinjerna för sjöfart. I fråga om sjömän från tredjeländer begränsas ersättningen för resekostnader till endast sådana resor som företas när anställningsförhållandet upphör. Om detta föreslås en bestämmelse i 4 mom. i denna paragraf.

2 mom. föreslås innehålla en förteckning över de villkor som ska uppfyllas för att resekostnader ska kunna ersättas. Enligt 1 punkten i förteckningen ska villkor för ersättning för resekostnader som avses i 1 mom. vara att arbetstagaren arbetar ombord på ett sådant fartyg som huvudsakligen går i utrikes sjöfart enligt lagen om förbättrande av konkurrenskraften för fartyg som används för sjötransport (1277/2007).

Ett fartyg anses huvudsakligen gå i utrikes sjöfart om det under ett kalenderår över hälften av sin verksamhetstid går i sjöfart mellan Finland och utländska hamnar eller utanför finskt territorialvatten. Den tid då fartyget inte har varit verksamt, till exempel på grund av dockning, räknas inte in i fartygets verksamhetstid.

Enligt 2 punkten i förteckningen ska ersättningar kunna betalas endast för sådana arbetstagares resor som arbetar ombord på ett fartyg som är inskrivet i handelsfartygsförteckningen. Om handelsfartygsförteckningen och inskrivningen i den föreskrivs i 4 § i lagen om förbättrande av konkurrenskraften för fartyg som används för sjötransport.

Enligt 3 punkten är ett villkor för att rätt till ersättning ska uppkomma att fartyget befinner sig utanför Finland och i förhållande till arbetstagarens hemvist utomlands när arbetstagarens resa börjar.

Det har ingen betydelse av vilken orsak resan har gjorts. Således ska också ersättning kunna lämnas för enskilda hemresor som arbetstagaren gör, till exempel på grund av insjuknande samt semesterresor. Ersättningar ska betalas för arbetstagarens resor såväl från fartyget hem som hemifrån till fartyget. Om arbetsgivarens rätt att få ersättning av statens medel när fartyget inte är inskrivet i handelsfartygsförteckningen ska föreskrivas i 2 §.

Ersättningar ska betalas endast för arbetstagarens resor hem och hemifrån till fartyget. Arbetsgivaren ska alltså inte få ersättning för resor som arbetstagaren har gjort på arbetsgivarens order i annat syfte än för hemfärd. Sådana resor är till exempel resor som görs med anledning av läkarundersökning enligt lagen om läkarundersökning av fartygspersonal (1171/2010) eller resor som arbetstagaren gör för att delta i utbildning som bestämts av arbetsgivaren, om de inte direkt hänför sig till arbetstagarens hemresa.

Enligt 3 mom. ska kostnaderna för resor som avses i 1 mom. inte ersättas, om resorna har företagits när fartyget går i reguljär linjetrafik på Finland. I sådan trafik är det möjligt att förlägga arbetstagarnas resor så att arbetstagaren reser från fartyget och återvänder till fartyget när det befinner sig i Finland. Genom ett sådant tillvägagångssätt ger arbetstagarnas resor inte upphov till sådana förhöjda resekostnader som det skulle vara motiverat och förenligt med lagens syfte att ersätta med statsmedel.

I 4 mom. ska föreskrivas om ett undantag från den geografiska begränsningen i 1 mom. Enligt momentet ska kostnader för resor som företas när ett anställningsförhållande upphör ersättas också när resorna går till destinatio-

ner utanför Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Även då ska det dock förutsättas att villkoren i 2 mom. uppfylls. Även resekostnaderna för arbetstagare som arbetar ombord på fartyg som går i reguljär linjetrafik på Finland ska kunna ersättas med stöd av bestämmelsen. Ett villkor för ersättning för resekostnader som uppstår när anställningsförhållandet upphör ska vara att arbetstagarens anställningsförhållande har pågått oavbrutet i minst sex månader.

I praktiken ska med stöd av 4 mom. på fartyg med blandad besättning, besättningens resekostnader ersättas. I fråga om sådant sjöfolk som inte är skattskyldigt i Finland eller i någon annan EU- eller EES-stat, ska resekostnader kunna ersättas endast som de minimis-stöd. Då kan det maximala ersättningsbeloppet vara högst 200 000 euro under tre års tid.

2 §. Ersättning för resor när det gäller fartyg som inte är inskrivna i handelsfartygsförteckningen. I paragrafen ska föreskrivas om resekostnader som ska ersättas då fartyget inte är inskrivet i handelsfartygsförteckningen. Med stöd av paragrafen ska endast resekostnader enligt semesterlagen för sjömän ersättas.

Enligt 2 mom. ersätts av statsmedel kostnaderna för en arbetstagares resor mellan fartyget och arbetstagarens hemvist för semester, om arbetstagaren bor i en medlemsstat i Europeiska unionen eller i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, förutsatt att fartyget när semestern börjar eller slutar befinner sig utanför Finland och i förhållande till arbetstagarens hemvist utomlands.

Ersättningar ska betalas för två resor tur och retur per arbetstagare under ett kalenderår. Till den del man har kommit överens om fler resor för semester genom kollektivavtal eller arbetsavtal, uppkommer ingen rätt till ersättning för resekostnader med stöd av föreslagna 2 §. Kostnader för resor för semester som grundar sig på kollektiv- eller arbetsavtal ska dock kunna ersättas enligt föreslagna 1 §, om villkoren uppfylls.

3 §. Ersättningen. Den ersättning som enligt 1 mom. betalas av statmedel ska utgöra hälften av de godtagbara resekostnaderna. Närmare bestämmelser om vilka kostnader

som anses vara ersättningsgilla ska få utfärdas genom förordning av statsrådet. I 2 mom. ska ingå bemyndigande att utfärda förordning om detta.

4 §. Behörig myndighet. I 4 § i lagförslaget ska de behöriga myndigheterna och deras behörighet fastställas. Stödansökningarna ska behandlas och avgöras vid Närings-, trafik- och miljöcentralen i Sydöstra Finland. Närings-, trafik- och miljöcentralen ska också sköta andra uppgifter i samband med verkställigheten av lagen, såsom återkrav av stöd som har betalats ut utan grund.

Arbets- och näringsministeriets uppgifter ska i fortsättningen begränsa sig till utvecklingen av stödssystemet genom att ändra lagstiftningen. Enskilda stödärenden ska inte längre behandlas vid ministeriet. Dessutom ska ministeriet ha möjlighet att ge närings-, trafik- och miljöcentralen anvisningar i frågor som gäller behandling av ansökningar, fattande av beslut och återkrav.

5 §. Ansökan och behandlingen av ansökan. I paragrafen ska föreskrivas om kravet att ansökan ska göras skriftligen och om när ersättningsrätten förfaller.

Enligt 1 mom. ska ansökan om ersättning för resekostnader enligt 1 och 2 § göras skriftligen. Vid inledandet och annan behandling av ärendet uppfylls kravet på skriftlig form också med ett elektroniskt dokument som lämnats in till myndigheten. Om vid inledandet av ärendet eller annan behandling förutsetts ett undertecknat dokument, uppfylls kravet på underskrift också med en elektronisk signatur som avses i 5 § 2 mom. i lagen om stark autentisering och elektroniska signaturer (13/2003).

Arbetsgivarens rätt till ersättning av statsmedel ska förfalla, om ersättning inte har sökts inom ett år från utgången av det kalenderår under vilket rätten till ersättning har uppkommit. Arbetsgivaren blir berättigad till ersättning av statsmedel omedelbart efter att ha betalat kostnaderna för arbetstagarens hemresa. Arbetsgivaren har dock möjlighet att göra en ansökan som gäller kostnaderna ännu under följande kalenderår. Arbetsgivaren får till exempel ännu under år 2014 ansöka om ersättning av statsmedel för resekostnader som arbetsgivaren har betalt under år 2013. Avsikten är att ersättning för hela årets

resekostnader ska sökas med en och samma ansökan.

Närmare bestämmelser om de uppgifter som ska anges i ansökan ska få utfärdas genom förordning av statsrådet. I förordningen ska vid behov också få utfärdas närmare bestämmelser om den utredning som ska fogas till ansökan och om behandlingen av ansökan. Om statsrådets rätt att genom förordning utfärda närmare bestämmelser om nämnda frågor ska föreskrivas i 2 mom.

6 §. Granskningsrätt. I paragrafen föreslås bestämmelser om närings-, trafik- och miljöcentralens granskningsrättigheter i övervakningen av statligt stöd och om rätten att vid granskningarna anlita en utomstående revisor. Närings-, trafik- och miljöcentralen i Sydöstra Finland ska med stöd av bestämmelsen ha rätt att granska stödtagarens ekonomi och verksamhet i den omfattning som behövs för att utreda riktigheten av ansökan och det beslut som fattats. Dessutom ska centralen genom sitt beslut kunna bemyndiga en av Centralhandelskammaren eller en handelskammare godkänd revisor att utföra granskningen. Om bemyndigandet av en revisor ska närings-, trafik- och miljöcentralen fatta ett behörigt och på ett behörigt sätt dokumenterat förvaltningsbeslut. Om denna granskningsrätt och om möjligheten att bemyndiga en revisor att utföra granskning föreskrivs i 1 mom.

Enligt 2 mom. ska den som utför granskningen, antingen en tjänsteman vid närings-, trafik- och miljöcentralen eller en revisor som har bemyndigats av centralen, ha rätt att avgiftsfritt få till sitt förfogande alla dokument som behövs för granskningen samt andra behövliga uppgifter. I princip ska det vara fråga om dokumentgranskning och den som utför granskningen ska inte ha någon särskild rätt att få tillträde till stödmottagarens lokaler utan den granskades samtycke. I lokaler som omfattas av hemfrid ska granskning inte få utföras ens med den granskades samtycke.

Enligt det bemyndigande att utfärda förordning som ges i 3 mom. ska närmare bestämmelser om utövandet av granskningsrätten få utfärdas av statsrådet. Bestämmelserna ska bland annat kunna gälla den granskningsrapport som ska utarbetas om granskningen.

7 §. Återbetalning och återkrav av ett för stort belopp. När resekostnader ersätts kan det uppstå situationer då ersättningar har betalats till ett för stort belopp eller utan grund. Av denna orsak är det motiverat att i lagen ta in en bestämmelse, där det fastställs hur man ska gå tillväga i sådana situationer.

I 1 mom. föreslås en bestämmelse om ersättningsmottagarens skyldighet att återbetala en ersättning eller en del av en ersättning som har utbetalats på felaktiga grunder, till ett för stort belopp eller annars uppenbart utan grund. Bestämmelsen innehåller en allmän förpliktelse att återbetala en grundlös förmån. I bestämmelsen förutsätts det att den mottagare av ersättning som fått en grundlös förmån, på eget initiativ och utan dröjsmål vidtar åtgärder för att återbetala den förmån som har erhållits till ett för stort belopp eller uppenbart utan grund.

En felaktigt eller till ett för stort belopp erhållen ersättning är en ersättning som på grund av ett tekniskt fel utbetalas utan grund eller till ett för stort belopp. Mottagaren av ersättning ska på eget initiativ vidta åtgärder för återbetalning av en ersättning eller en del av en ersättning som har utbetalats i strid med ersättningsbeslutet. När villkoren för beviljande av ersättning inte uppfylls, är det fråga om en ersättning som erhållits uppenbart utan grund. Om förutsättningarna för beviljande av ersättning föreskrivs i 1 och 2 §.

Om mottagaren av ersättning inte på eget initiativ vidtar åtgärder för återbetalning av det utan grund erhållna beloppet, ska närings-, trafik- och miljöcentralen fatta ett beslut om återkrav. Om detta ska föreskrivas i 2 mom. Ändring i ett beslut om återkrav får sökas på det sätt som föreskrivs i 9 § i lagförslaget. I beslutet om återkrav ska fastställas det belopp som ska återbetalas, den dröjsmålsränta som ska betalas på beloppet och förfallodagen, efter vilken dröjsmålsräntan ska betalas. Dröjsmålsräntan ska bestämmas enligt den räntesats som avses i 4 § 1 mom. i räntelagen (633/1982).

8 §. Kvittning. Återkrav ska vara möjligt att genomföra också på så sätt att det belopp som ska återbetalas dras av från andra belopp som med stöd av denna lag ska betalas till ersättningstagaren. I praktiken är det från år till

år samma företag som ansöker om och får ersättningar för resekostnader. Kvittningsrätten enligt paragrafen ska trygga statens möjligheter att återkräva sina fordringar. Förfarandet är också enkelt, eftersom det inte förutsätter upprepade överföringar av pengar. Om utövande av kvittningsrätt ska fattas ett behörigt administrativt beslut.

9 §. Ändringssökande. Omprövning av närings-, trafik- och miljöcentralens beslut om ersättning för resekostnader, beslut om återkrav och kvittningsbeslut ska få begäras i enlighet med förvaltningslagen (434/2003). Bestämmelser om omprövningsförfarandet finns i 7 a kap. i förvaltningslagen. Med anledning av 49 b § i förvaltningslagen får ändring i det ursprungliga beslutet inte sökas genom besvär utan först det beslut som meddelats med anledning av en omprövningsbegäran ska få överklagas genom besvär. Begäran om omprövning ska göras inom 30 dagar från delfäendet av beslutet. Förvaltningslagen innehåller dessutom bestämmelser om omprövningsbegärens form och innehåll, om skyndsam behandling samt om omprövningsbeslut och rättelse av fel.

Enligt det föreslagna 2 mom. får ändring i ett beslut som meddelats efter begäran om omprövning sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

I 3 mom. ska föreskrivas om rätten att söka ändring i ett beslut av förvaltningsdomstolen. Över förvaltningsdomstolens beslut om ersättning för resekostnader ska kunna anföras besvär hos högsta förvaltningsdomstolen, endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Anförande av besvär över förvaltningsdomstolens beslut om återkrav och kvittning förutsätter däremot inte besvärstillstånd av högsta förvaltningsdomstolen, utan det ska alltid vara möjligt att söka ändring i förvaltningsdomstolens beslut om dessa frågor genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen.

10 §. Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelser. I 1 mom. ska föreskrivas om lagens ikraftträdande och 2 mom. ska innehålla bestämmelser om hur man ska gå tillväga med ansökningar som är anhängiga när lagen träder i kraft.

Lagarna föreslås träda i kraft vid ingången av år 2014. De ansökningar som är anhängiga vid arbets- och näringsministeriet när lagen träder i kraft ska behandlas och avgöras vid arbets- och näringsministeriet enligt de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

1.2 Lagen om sjöarbetsavtal

3 kap. 4 §. *Resekostnader som ersätts av statens medel.* Enligt 3 kap. 4 § i den gällande lagen om sjöarbetsavtal ersätts resor som företas i olika situationer. Ersättningar betalas för resor i samband med familjeledigheter och under vissa förutsättningar för resor som företas när anställningsförhållandet upphör. Bestämmelsen föreslås bli upphävd. Resekostnaderna ska i fortsättningen ersättas med stöd av 1 § i lagen om ersättning av statsmedel för sjömäns resekostnader.

1.3 Sjöarbetstidslagen

19 b §. *Ersättning för kostnader vid avlösning av besättning.* Bestämmelsen föreslås bli upphävd. De resekostnader som för närvarande ersätts av statsmedel med stöd av paragrafen ska i fortsättningen ersättas med stöd av 1 § i lagen om ersättning av statsmedel för sjömäns resekostnader.

1.4 Semesterlagen för sjömän

16 §. *Resor för semester.* Paragrafen föreslås bli ändrad så att till 1 mom. fogas en bestämmelse som för närvarande finns i 17 §, enligt vilken de resor som avses i semesterlagen för sjömän ordnas av arbetsgivaren.

17 §. *Kostnaderna för fria resor och hur resorna skall ordnas.* Bestämmelsen föreslås bli upphävd. Paragrafen föreslås bli upphävd, eftersom bestämmelserna om ersättning av statsmedel för resor som avses i semesterlagen för sjömän i fortsättningen ska ingå i 2 § i lagen om ersättning av statsmedel för sjömäns resekostnader.

2 Närmare bestämmelser och föreskrifter

I lagförslaget ingår flera bemyndiganden att utfärda förordning. Avsikten är att i en förordning av statsrådet ska utfärdas närmare bestämmelser speciellt om innehållet i ansökan och den utredning som ska fogas till ansökan, om stödberättigande kostnader och verifieringen av dem samt om stödmyndighetens granskningsrätt och frågor i anslutning till utövandet av den.

3 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2014.

4 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Vid beredningen av förslaget till lag om ersättning av statsmedel för sjömäns resekostnader har grundlagens bestämmelser om de grundläggande fri- och rättigheterna beaktats. Rätten att granska den stödsökandes ekonomi och verksamhet enligt 6 § i lagförslaget är begränsad till granskning av behövliga dokument samt i övrigt till information som skaffas fram i samband med granskningen. Den som utför granskningen har inte rätt att utan tillstånd av lokalernas innehavare granska granskningsobjektets lokaler. I lokaler som omfattas av hemfrid får inte utföras granskningar ens med den berörda partens samtycke.

Rätten att söka ändring i ett beslut om ersättning för resekostnader föreslås bli begränsad. Anförande av besvär över förvaltningsdomstolens beslut hos högsta förvaltningsdomstolen ska till denna del förutsätta besvärstillstånd av förvaltningsdomstolen.

När det gäller rättssäkerheten har grundlagsutskottet ansett att det inte längre finns skäl att i princip förhålla sig restriktivt till systemet med besvärstillstånd eller en utvidgning av det (GrUU 32/2012 rd). Det är befogat att i varje enskilt fall bedöma systemets acceptabilitet och proportionalitet utifrån utskottets tidigare praxis.

Enligt lagförslaget har ändringsökandet delvis ordnats på samma sätt som enligt re-

geringens proposition 133/2012 rd, som ovannämnda utskottsutlåtande gäller. Systemets acceptabilitet och proportionalitet är beroende av betydelsen och arten av det beslut som är föremål för ändringssökande. De rätts- och bevisfrågor som hänför sig till ersättning av sjömäns resekostnader är inte särskilt svåra och det monetära intresse som är föremål för ändringssökande är relativt litet för att bli behandlat av den högsta besvärinstansen. Dessutom ska högsta förvaltningsdomstolen i varje fall bevilja besvärstillstånd

om det finns en sådan grund för det som avses i 13 § 2 mom. i förvaltningsprocesslagen.

Förfarandet med besvärstillstånd föreslås inte bli utsträckt till förvaltningsdomstolens beslut om återkrav.

Med ovan anförd motivering anses det att propositionen stämmer överens med grundlagen och att det kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag**om ersättning av statsmedel för sjömäns resekostnader**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Resor som ersätts vid sjötransport

Ersättning av statsmedel betalas till arbetsgivare för i 1 kap. 1 § 1 mom. i lagen om sjöarbetsavtal (756/2011) avsedda arbetstagares resekostnader mellan fartyget och arbetstagarens hem i en medlemsstat i Europeiska unionen eller i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

För att ersättning för resekostnader ska lämnas krävs det att

1) arbetstagaren arbetar ombord på ett sådant fartyg som huvudsakligen går i utrikes sjöfart som avses i 3 § 6 punkten i lagen om förbättrande av konkurrenskraften för fartyg som används för sjötransport (1277/2007),

2) fartyget är inskrivet i handelsfartygsförteckningen,

3) fartyget befinner sig utanför Finland och i förhållande till arbetstagarens hemvist utomlands när arbetstagarens resa börjar.

Ersättning för resekostnader som avses i 1 mom. lämnas inte, om fartyget går i reguljär linjetrafik på Finland.

När ett anställningsförhållande upphör ersätts kostnaderna för hemresan också i det fall att arbetstagarens hemvist är utanför Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om de krav som anges i 2 mom. uppfylls och arbetstagarens anställningsförhållande har pågått oavbrutet i minst sex månader.

2 §

Ersättning för resor när det gäller fartyg som inte är inskrivna i handelsfartygsförteckningen

När det gäller resekostnader som hänför sig till andra fartyg än de som är inskrivna i handelsfartygsförteckningen ersätts endast kostnader för resor i enlighet med semesterlagen för sjömän (433/1984).

Resor som berättigar till ersättning är resorna mellan fartyget och arbetstagarens hemvist för semester i fråga om arbetstagare som bor i en medlemsstat i Europeiska unionen eller i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, förutsatt att fartyget när semestern börjar eller slutar befinner sig utanför Finland och i förhållande till arbetstagarens hemvist utomlands.

Ersättningar betalas för högst två resor från fartyget hem och hemifrån till fartyget under ett kalenderår.

3 §

Ersättningen

Den ersättning som betalas av statsmedel utgör hälften av de godtagbara kostnaderna.

Närmare bestämmelser om vilka kostnader som är ersättningsgilla får utfärdas genom förordning av statsrådet.

4 §

Behörig myndighet

Arbets- och näringsministeriet styr verkställigheten av lagen och svarar för utvecklingen av ersättningssystemet. Närings-, trafik- och miljöcentralen i Sydöstra Finland fattar beslut i ersättningsärenden och sköter andra uppgifter i samband med verkställigheten av lagen.

5 §

Ansökan och behandlingen av ansökan.

Ansökan om ersättning för resekostnader görs skriftligen hos Närings-, trafik- och miljöcentralen i Sydöstra Finland. Arbetsgivarens rätt till ersättning av statsmedel förfaller, om ersättning inte har sökts inom ett år från utgången av det kalenderår under vilket rätten till ersättning har uppkommit.

Närmare bestämmelser om de uppgifter som ska anges i ansökan, om den utredning som ska fogas till ansökan och om behandlingen av ansökan får utfärdas genom förordning av statsrådet.

6 §

Granskningsrätt

Närings-, trafik- och miljöcentralen har rätt att granska arbetsgivarens ekonomi och verksamhet för att utreda riktigheten av ansökan och det beslut som fattats. Centralen kan bemyndiga en av Centralhandelskammaren eller en handelskammare godkänd revisor att utföra granskningen.

Den som utför granskningen har rätt att avgiftsfritt få alla begärda dokument och andra uppgifter som behövs för verkställandet av granskningen.

Närmare bestämmelser om utförandet av granskningen får utfärdas genom förordning av statsrådet.

7 §

Återbetalning och återkrav av ett för stort belopp

Mottagaren av en ersättning ska utan dröjsmål återbetala en ersättning eller en del av en ersättning som mottagaren har fått felaktigt, till ett för stort belopp eller uppenbart utan grund.

Om mottagaren av ersättningen inte frivilligt återbetalar det som erhållits felaktigt, till ett för stort belopp eller utan grund, ska beslut om återkrav fattas. Genom beslutet fastställs det belopp som ska återkrävas, den dröjsmålsränta som ska betalas på beloppet och förfallodagen. Dröjsmålsräntan bestäms enligt den räntesats som avses i 4 § 1 mom. i räntelagen (633/1982).

8 §

Kvittning

Ersättningar som ska återbetalas eller återkrävas kan tas ut så att beloppet dras av från andra belopp som med stöd av denna lag ska betalas till samma mottagare.

9 §

Ändringssökande

Omprövning av ett beslut som gäller ersättning för resekostnader av statens medel och ett beslut om återkrav får begäras hos den beslutande myndigheten på det sätt som anges i 7 a kap i förvaltningslagen (434/2003).

I ett beslut som meddelats med anledning av begäran om omprövning får ändring sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Över förvaltningsdomstolens beslut om ersättning för resekostnader får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

10 §
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Denna lag träder i kraft den 20 .

De ansökningar om ersättning för resekostnader som är anhängiga vid ikraftträdandet av denna lag behandlas och avgörs vid arbets- och näringsministeriet enligt de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

2.

Lag

om upphävande av 3 kap. 4 § i lagen om sjöarbetsavtal

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §
Genom denna lag upphävs 3 kap. 4 § i lagen om sjöarbetsavtal (756/2011).

2 §
Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om upphävande av 19 b § i sjöarbetstidslagen

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §
Genom denna lag upphävs 19 b § i sjöarbetstidslagen (296/1976) sådan den lyder i lagarna 969/2008 och 1026/2011.

2 §
Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag**om ändring av semesterlagen för sjömän**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i semesterlagen för sjömän (433/1984) 17 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag
1025/2011, samt

ändras 16 § 1 mom. som följer:

16 §

Resor för semester

En arbetstagare som är berättigad till semester har rätt till fri resa, med fritt uppehälle under resan, till den ort i vars hamn semester

enligt 7 § 1 mom. ska ges samt till returresa till fartyget efter semesterns slut. Resorna ordnas av arbetsgivaren.

_____

Denna lag träder i kraft den 20 .

_____

Helsingfors den 3 oktober 2013

Statsminister

JYRKI KATAINEN

Arbetsminister *Lauri Ihalainen*

4.

Lag**om ändring av semesterlagen för sjömän**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i semesterlagen för sjömän (433/1984) 17 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag
1025/2011, samt
ändras 16 § 1 mom. som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

16 §

16 §

*Resor för semester**Resor för semester*

Till semester berättigad arbetstagare har rätt till fri resa, jämte fritt uppehälle, till den ort i vars hamn semestern enligt 7 § 1 mom. ska ges samt till returresa till fartyget efter semesterns slut.

En arbetstagare som är berättigad till semester har rätt till fri resa, med fritt uppehälle under resan, till den ort i vars hamn semestern enligt 7 § 1 mom. ska ges samt till returresa till fartyget efter semesterns slut. Resorna ordnas av arbetsgivaren.

17 §

*(17 § upphävs)****Kostnaderna för fria resor och hur resorna skall ordnas***

Kostnaderna för de fria resor som avses i 16 § betalas till hälften av staten och till hälften av arbetsgivaren. Om arbetsgivaren även betalar kostnaderna för resorna mellan den ort som avses i 16 § 1 mom. och arbetstagarrens hemort, betalas hälften av dessa kostnader för arbetsgivaren av staten, såvida fartyget var i en utländsk hamn när resan för semester började.

De resor som avses i 16 § ordnas av arbetsgivaren. Ansökan om ersättning för resekostnader ska göras skriftligt hos arbets- och näringsministeriet. Arbetsgivarens rätt till ersättning av statsmedel förfaller, om ersättning inte har sökts inom ett år från utgången

av det kalenderår under vilket rätten till ersättning har uppkommit. Arbets- och näringsministeriets beslut får överklagas så som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Denna lag träder i kraft den _____ *20* .